

РЕЦЕНЗИЯ

**при провеждане на публична защита на
дисертационен труд за придобиване на научна степен “доктор”**

от доц. д-р Светослав Ангелов Косев

ВТУ “Св. св. Кирил и Методий”

Факултет по изобразително изкуство

Катедра “Графичен дизайн и визуални комуникации”

НАУЧНА СПЕЦИАЛНОСТ: „Ергономия и промишлен дизайн“

Технически университет – Варна

ФАКУЛТЕТ: Машинно-технологичен факултет.

КАТЕДРА: „Индустриален дизайн”.

**Заглавие: „ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОПТИМИЗИРАНЕ НА ЧЕТЛИВОСТТА
НА УЕБ ТИПОГРАФИЯТА ЧРЕЗ ИЗПОЛЗВАНЕ НА КАСКАДНИ
НАБОРИ ОТ СТИЛОВЕ”.**

Име на дисертанта: ИЛИЯ НАУМОВ ИЛИЕВ.

Общи данни за дисертационния труд: съдържа 133 страници, включително 57 фигури и 6 таблици, оформени в увод, 4 глави, заключение и списък на използваната литература от 104 заглавия.

№ 1 Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем:

Предвид все по-широкото навлизане на интернет в съвременния живот, се засилва и нуждата от решаване на проблема, свързан с естетизацията на многообразните продукти, които предполагат възприемане

на информация по електронен път. Шрифтът е облика на тази информация и в същото време проблемът с неговата естетическа натовареност, рядко е на преден план. Поради тази причина оценявам актуалността на разгледания проблем от значителна важност, особено поради факта, че се разглежда в технически ВУЗ.

№ 2 Познава ли дисертантът състоянието на проблема и оценява ли творчески литературния материал:

В проучването си по избраната тема, докторантът е използвал значителен брой литературни източници – 104 заглавия, от които 25 на кирилица и 79 на латиница. Прави впечатление присъствието на голям брой интернет източници. Анализът на публикациите по темата е умело вплетен в проблематиката на дисертационния труд и показва компетентно отношение от страна на докторанта към поставените цели и задачи и способността му да се ориентира в трудове, които са свързани с разглежданата от него тема.

Препоръка: Независимо от факта, че няма директна връзка с уеб типографията, в анализа според мен би трябвало да намери място и изследователската работа на Васил Йончев, като един от най-изявените български теоретици в областта на шрифта.

№ 3 Избраната методика на изследване може ли да даде отговор на поставените цел и задачи на дисертационния труд:

Поставената цел на дисертационния труд е създаването и реализирането на методика за типографско оформление, като водещ фактор за нея да бъде постигане на оптимална четливост на уеб типографията.

За решаване на задачите са използвани основно аналитични и експериментални методи.

Аналитичния подход е използван предимно във втора глава на дисертационния труд, като е направен систематично и прецизно, и в синхрон на поставените задачи.

В трета глава е предложена методика за оформление на уеб типография, която е внимателно структурирана на базата на аналитичното проучване в предходната глава.

С цел демонстрация на практическото приложение на методиката са реализирани и няколко примера, които са публикувани в интернет и могат да бъдат разгледани на посочен в дисертацията уеб адрес. Проведена е и анкета с потребители, която е довела до резултат, който е очакван според изградената методика.

Препоръка: Да се обърне внимание на стилистичното оформление на етапите на методиката, тъй като се забелязват много повторения на едни и същи думи. Например в т. 2 на "I Етап – предварително проучване", думата „сайт“ се повтаря 13 пъти.

№ 4 Кратка аналитична характеристика на естеството и оценка на достоверността на материала, върху който се градят приносите на дисертационния труд:

Докторантът е използвал значителен брой източници и по мое мнение, те са коректно упоменати в библиографията и препратките към тях са добре фиксирани.

№ 5 В какво се заключават научните или научно-приложните приноси на дисертационни труд?

Посочени са 5 приноса на дисертационния труд: Събрани и анализирани са най-актуалните постижения и експериментални резултати на различните методи за оформление на уеб типографията. Обобщени и анализирани са основните характеристики на уеб типографията и онлайн текста; Разгледани са и анализирани основните фактори, които влияят на четливостта на уеб типографията, а те от своя страна са в основата на

разработения теоретичен модел; Разработен е теоретичен модел за оформление на уеб типографията, който представлява теоретична основа на създадената методика за оптимизиране на четливостта на уеб типографията; Създадена и експериментирана е реално работеща методика за оформление на уеб типографията, която може да бъде прилагана при проектиране на уеб сайтове, които приоритетно използват типографията като основен елемент в дизайна си; Резултатите от този труд могат да бъдат използвани от професионално практикуващи уеб дизайнери, а също така и в педагогическия процес – при обучението на студенти и специалисти в областта на уеб дизайна и графичния дизайн. Разработената методика за оформление на уеб типография може да бъде приложена при обучението на студенти от специалност „Индустриален дизайн“ по дисциплините „Типография и шрифт“ и „Графичен дизайн“.

Считам, че посочените приноси отговарят на предложената научна разработка.

№ 6 Може ли да се оцени в каква степен дисертационния труд и приносите представляват лично дело на дисертанта.

Предвид спецификата на избраната тема и факта, че теоретичните разработки по нея са сравнително ограничен брой, моето мнение е, че приносите са лично дело на дисертанта. Те съответно са базирани на чуждия опит на посочените в библиографията автори.

№ 7 Преценка на публикациите по дисертационния труд.

Посочени и приложени към документацията са 5 публикации по темата на докторантурата. В основната си част, те представляват части от дисертационния труд и като такива ги прави пряко свързани с разгледаната тема. Мнението ми е, че изданията в които са публикувани удовлетворяват изискванията за степента.

№ 8 Резултатите от дисертационния труд използвани ли са в научната и социална практика?

Експерименталната част на дисертационния труд описана в четвърта глава и публикувана на интернет адрес: www.webtype.hit.bg, е един добър пример за приложението на методиката. Според дисертанта е проведена и анкета с потребители. Предполага се, че резултатите от тази анкета също могат да бъдат предоставени.

За момента няма данни за използването на методиката от други страни.

№ 9 Мотивирани препоръки за бъдещо използване на научните и научно-приложните приноси:

В посочените по-горе научни приноси са описани възможните приложения на резултатите от дисертационния труд, които включват както практикуващи уеб дизайнери, така и приложение в образователния процес. Мнението ми е, че те са добре мотивирани и реално приложими.

№ 10 Авторефератът направен ли е съгласно изискванията, правилно ли отразява основните положения и научни приноси на дисертационния труд?

След подробното ми запознаване с дисертационния труд и автореферата може да се заключи, че авторефератът отговаря на изискванията и правилно отразява основните положения и научни приноси на дисертационния труд.

№ 11 Други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение:

Препоръки:

По-прецизно уточняване на терминологията в дисертационния труд. Някои от чуждоезиковите термини могат да бъдат заменени с български аналози, а тези които нямат такива и се използват от сравнително кратко време (през последните около 20/30 години), е добре да бъдат предварително уточнени.

След адаптиране на труда за целите на учебния процес, да бъде издаден с цел по-широкото му използване.

Други препоръки са описани по съответни точки по-горе.

№ 12 „ЗАКЛЮЧЕНИЕ“:

В дисертационния труд и публикациите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси. След запознаване с представените материали и извършения от мен анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научно-приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Уважаемото специализирано научно жури да **присъди на Илия Наумов Илиев** научната степен „**доктор**” по Научна специалност „Ергономия и промишлен дизайн“.

08. 06. 2014 г.

доц. д-р Светослав Ангелов Косев

гр. Велико Търново

/...../